

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΦΕΜΙΝΙΣΜΟ

(Παραδείγματα για τη συγκρότηση των φύλων)

Βιολογικό φύλο – Κοινωνικό φύλο

ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ

• Γυναικείο Ζήτημα;

• ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ

• Πώς ξεκίνησε η διεκδίκηση των ίσων δικαιωμάτων;

• Ψήφος – Ελλάδα

ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ

Οι φάσεις του Φεμινιστικού κινήματος

ΦΥΛΟ

ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ

ΦΥΛΟ: διάκριση με την έννοια των βιολογικών διαφορών

ΓΕΝΟΣ: διάκριση με την έννοια των κοινωνικών και πολιτισμικών διαφορών μεταξύ ανδρών και γυναικών

Ερώτημα: οι διαφορές στη συμπεριφορά των ανδρών και των γυναικών είναι αποτέλεσμα φύλου ή γένους;

Παραδείγματα για τη συγκρότηση των

φύλων: (πηγή πληροφοριών: ορμονική συγκρότηση των φύλων – κοινωνική συμπεριφορά - ορμόνες)

1. Το παράδειγμα των πιθήκων (η επιθετική συμπεριφορά επηρεάζει την παραγωγή της ορμόνης ή η ορμόνη επηρεάζει την συμπεριφορά)
2. Το παράδειγμα των μονοζυγωτικών διδύμων

Lewontin (1982): Το φύλο καθίσταται ένα σημείο παρά η αιτία της διαφοροποίησης των κοινωνικών ρόλων

◆ Πώς προέκυψε αυτό που ονομάζουμε «**γυναικείο ζήτημα**»;

- ◆ Προβιομηχανικές κοινωνίες
- ◆ Τρεις απόψεις για τη θέση της γυναίκας:
 1. Παραγωγική – οικιακή εργασία μοιράζονταν (διαχωρισμός χώρου εργασίας/οικίας επακόλουθο του εργοστασιακού συστήματος)
 2. Σαφής κατά φύλο καταμερισμός της εργασίας (Τα τρία Κ. Κ. Κ.)
 3. Η Ευρώπη ήταν πατριαρχική και γυναικοκεντρική

ΕΚΒΙΟΜΗΧΑΝΙΣΗ – αλλαγές - πρόβλημα

◆ Ποιος θα είναι ο κατάλληλος «κοινωνικός ρόλος» των γυναικών στη νέα εκβιομηχανισμένη Ευρώπη;

◆ Ένα μεγάλο ζήτημα

- ◆ Πώς ξεκίνησε η διεκδίκηση των ίσων δικαιωμάτων
 - ◆ 1789 Γαλλική επανάσταση
 - ◆ 1793 Γαλλία (Κοντορσέ) – Σύνταγμα – αίτημα ψήφου των γυναικών
 - ◆ 1867 Αγγλία (Μιλλ) - Βουλή – αναγνώριση ψήφου των γυναικών
 - ◆ 1903 ΣΟΥΦΡΑΖΕΤΕΣ

- ◆ ΣΟΥΦΡΑΖΕΤΕΣ- SUFFRAGE= ψήφος
- ◆ Τέλος 19^{ου} – αρχές 20^{ου}
- ◆ Αγγλία, Η.Π.Α, Γερμανία
- ◆ Οι σουφραζέτες υιοθετούν την πάλη και διοργανώνουν διαδηλώσεις
- ◆ Το κίνημα δεν βασίστηκε στις εργαζόμενες γυναίκες

Συνέπεια: *περιορισμένη πολιτική βαρύτητα*

- ◆ Μετά τον Α΄ Παγκόσμιο – κατάκτηση της ψήφου και εκφυλισμός του κινήματος

Η ΨΗΦΟΣ ΣΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

1893 ΝΕΑ ΖΗΛΑΝΔΙΑ

1906: ΦΙΛΑΝΔΙΑ

1915: ΔΑΝΙΑ

1917: ΡΩΣΙΑ

1918: ΓΕΡΜΑΝΙΑ – ΑΓΓΛΙΑ

1920: ΗΠΑ

1921: ΣΟΥΗΔΙΑ

1931: ΙΣΠΑΝΙΑ

1945: ΓΑΛΛΙΑ

ΕΛΒΕΤΙΑ..... 1971, 2016 ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ

ΕΛΛΑΔΑ: Η κατάκτηση της ψήφου των γυναικών

1887: Κ. Παρρέν

1921: Γούναρης – υπόσχεται ψήφο (1925 – ψήφος-5ετία)

1930: Δικαίωμα ψήφου στις γυναίκες – οι γυναίκες δεν εκλέγονται

◆ Δημοτικές εκλογές: Συμμετοχή γυναικών (Εκλέγουν, Εγγράμματες, Ηλικία - 30)

1952: νόμος 2159 – δικαίωμα ψήφου (Ο.Η.Ε. –

Επιτροπή προώθησης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων – πρόεδρος Ε. Ρούζβελτ)

1954: Έθεσαν υποψηφιότητα δυο γυναίκες

Ελένη Σκούρα (πρώτη γυναίκα βουλευτής)

Βιργινία Ζάννα (κόρη της Π. Δέλτα)

Συμμετοχή γυναικών στην Ελληνική Βουλή

1996:19, 2000:31, 2004:39, 2007:48,

2015:54, 2019: 65, 2021: 66, 2022 -

ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ

ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ

- ◆ Ορισμός: Ιδεολογικό κίνημα που διεκδικεί την εξίσωση της γυναίκας με τον άνδρα σε όλα τα επίπεδα της κοινωνικής ζωής
- ◆ Δεν αποτελεί μια ενιαία θεωρία αλλά ένα εξελισσόμενο σύνολο θεωρητικών προσεγγίσεων
- ◆ Διαφορετικό περιεχόμενο – ανάλογα με την εποχή-κοινωνία
 - ◆ Όχι (μόνο) θεωρία – διαδικασία

◆ ΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΦΕΜΙΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

◆ Πρώτη φάση: 19^{ος} Ευρώπη – Αμερική

- ◆ Ανθρωπιστική διάσταση – έμφαση στην κοινωνική δικαιοσύνη
- ◆ Γυναίκες από μεσαία και ανώτερα στρώματα - σύνδεση με την φιλανθρωπία (διοικητικές – οργανωτικές ικανότητες)
- ◆ Σημαντικό ρόλο έπαιξε το κίνημα κατά της δουλείας (κοινωνική ανισότητα – αδικία)

Κατακτήσεις:

- ◆ Ψήφος – Εκπαίδευση
- ◆ **Η πρώτη φάση δε στηριζόταν σε κάποια «ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ».

◆ Δεύτερη φάση: Μετά τον Α' παγκόσμιο

- ◆ Ύφεση του φεμινιστικού κινήματος
- ◆ Μετά τον Β' παγκόσμιο πόλεμο – ανασυγκρότηση θεσμών
- ◆ Συντηρητισμός
- ◆ Δεκαετία 1960: Κινήματα: φοιτητικά, ειρηνιστικά
- ◆ Οι γυναίκες: Συμμετέχουν, διαπιστώνουν, δραστηριοποιούνται
- ◆ Ο στόχος τους είναι κοινός – Οι προτάσεις επίτευξης του στόχου διαφέρουν
- ◆ Κυριαρχεί: Διαφοροποίηση – Ιδεολογικές Τάσεις

- ◆ Αποτελέσματα της δεύτερης φάσης:
- ◆ Οικονομικά, θεσμικά ζητήματα
- ❖ Προώθηση των γυναικών στον επαγγελματικό τομέα- Δικαιώματα στην εργασία
- Ανάπτυξη θεωριών οι οποίες ερμήνευαν την κατώτερη θέση των γυναικών

ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ – ΠΗΓΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗΣ + -

ΠΟΛΛΑ ΦΕΜΙΝΙΣΤΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ

- ◆ Σήμερα:
- ◆ Πολλά ρεύματα – μεγάλες διαφοροποιήσεις
- ◆ Νέα κινήματα (π.χ. Femen μάχεται κατά της πατριαρχίας)
- ◆ Αναταραχή του φύλου
- ◆ LGBTQI (lesbian, gay, bisexual, trans, queer, intersex)
- ◆ 2015 Σύμφωνο συμβίωσης στην Ελλάδα

ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ – ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΑ

Millet (Σεξιστική πολιτική – 1971)

«Η κοινωνία μας είναι μια πατριαρχία....»

Στρατός

Βιομηχανία

Παν/μια

Τεχνολογία

Πολιτική εξουσία

Δημόσια οικονομία

Αστυνομία...

Σε κάθε φορέα εξουσίας κυριαρχούν οι άνδρες

Σήμερα ισχύει η παραπάνω θέση;

- ◆ Οι φεμινίστριες προσπάθησαν να προσδιορίσουν τη βάση της Πατριαρχίας
- ◆ Το σύνολο των κοινωνικών σχέσεων και των κοινωνικών διευθετήσεων στο πλαίσιο των οποίων θεμελιώθηκε η πατριαρχία
- ◆ Τότε μόνο η έννοια θα καταστεί επεξηγηματική και όχι περιγραφική

Οι φεμινίστριες δεν έχουν συμφωνήσει σχετικά με το ποια είναι η βάση της πατριαρχίας;

- ◆ Θεωρούν ότι η πατριαρχία πηγάζει από την οικογένεια (αναπαραγωγική δύναμη των γυναικών – έλεγχος των ανδρών)
- ◆ Η πατριαρχία βασίζεται στον έλεγχο της εργατικής δύναμης των γυναικών από τους άνδρες
(*δωρεάν εργασία, φτηνό εργατικό δυναμικό*)

Θέμα για συζήτηση

*Υπάρχει φεμινιστικό κίνημα σήμερα;
Αν ναι, τι κατά την γνώμη σας έχουν να
διεκδικήσουν οι γυναίκες;*